

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 100/21
Luxemburg, 10 iunie 2021

Hotărârile în cauza C-609/19, și în cauzele conexe C-776/19 – C-782/19,
BNP Paribas Personal Finance

Un consumator care a contractat un împrumut exprimat în monedă străină și care nu are cunoștință de caracterul abuziv al unei clauze incluse în contractul de împrumut nu poate fi expus niciunui termen de prescripție pentru restituirea sumelor plătite în temeiul acestei clauze

Informațiile furnizate de împrumutător consumatorului cu privire la existența unui risc de schimb valutar nu îndeplinește cerința de transparență dacă se întemeiază pe ipoteza că paritatea dintre moneda de calcul și moneda de plată va rămâne stabilă pe toată durata contractului

În anii 2008 și 2009, mai mulți consumatori au încheiat cu banca BNP Paribas Personal Finance contracte de împrumut ipotecar exprimat în franci elvețieni (CHF) și rambursabil în euro pentru finanțarea cumpărării unor bunuri imobile sau a unor părți din societăți imobiliare. Din cauza caracteristicilor acestor împrumuturi, contractarea lor prezenta un risc de schimb valutar legat de fluctuațiile cursului monedei euro în raport cu cel al CHF. Deși existența acestui risc nu era menționată în mod expres în contractele de împrumut, reieșea totuși în mod indirect din acestea că riscul respectiv era inerent acestor contracte și era suportat de consumator.

În urma unor dificultăți cu care s-au confruntat consumatorii în vederea plății ratelor lunare, au fost inițiate proceduri judiciare în fața tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne ((Tribunalul de Primă Instanță din Lagny-sur-Marne, Franța) și, respectiv, a tribunal de grande instance de Paris (Tribunalul de Mare Instanță din Paris, Franța). Aceste instanțe sunt chemate să examineze dacă clauzele contractelor de împrumut menționate mai sus, întrucât au expus consumatorii unui risc de schimb valutar neplafonat, trebuie, în lumina Directivei privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii¹, să fie considerate abuzive și, din această cauză, ca nefiind obligatorii pentru împrumutați. În acest context, tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne și tribunal de grande instance de Paris au sesizat Curtea de Justiție cu o serie de întrebări referitoare la interpretarea directivei.

Prin hotărârile pronunțate astăzi, în primul rând, Curtea amintește că clauzele abuzive care figurează într-un contract de consum nu creează obligații pentru consumator și trebuie să se considere că nu au existat niciodată, astfel încât ele nu pot să aibă efect asupra situației sale de drept și de fapt. În consecință, Curtea consideră că **o cerere formulată de consumator în scopul constatării caracterului abuziv al unei clauze incluse într-un asemenea contract nu poate fi supusă niciunui termen de prescripție.**

Astfel fiind, Curtea subliniază că directiva nu se opune unei reglementări naționale care supune unui termen de prescripție acțiunea prin care se urmărește să se valorifice efectele restitutorii ale acestei constatări. Cu toate acestea, Curtea arată că **un termen de prescripție pentru restituirea sumelor plătite în temeiul unei clauze abuzive care riscă să fi expirat înainte chiar ca consumatorul să fi putut să aibă cunoștință de natura abuzivă a acestei clauze nu poate în niciun caz să fie compatibilă cu directiva.**

În al doilea rând, Curtea constată că revine instanțelor de trimitere sarcina să aprecieze dacă clauzele în litigiu stabilesc un element esențial care caracterizează contractele de împrumut în

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

discuție și care constituie obiectul principal al acestora. Astfel, într-o asemenea ipoteză, directiva nu permite să se examineze caracterul lor abuziv decât dacă nu au fost redactate într-un limbaj clar și inteligibil.

În al treilea rând, Curtea arată că **nu îndeplinește cerința de transparență comunicarea, efectuată la încheierea contractului, de către profesionist consumatorului a unor informații, chiar numeroase, dacă ele se bazează pe ipoteza că paritatea dintre moneda de calcul și moneda de plată va rămâne stabilă pe toată durata acestui contract.** Aceasta este situația în special în cazul în care consumatorul nu a fost avertizat de către profesionist cu privire la contextul economic susceptibil să aibă repercusiuni asupra variațiilor cursurilor de schimb valutar.

În al patrulea rând, având în vedere cunoștințele profesionistului referitoare la contextul economic previzibil care poate avea repercusiuni asupra variațiilor cursurilor de schimb valutar, la mijloacele superioare ale acestui profesionist pentru a anticipa riscul de schimb valutar, precum și la riscul considerabil referitor la variațiile cursurilor de schimb valutar pe care clauzele în litigiu îl pun în sarcina consumatorului, Curtea consideră că **aceste clauze pot da naștere unui dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contractul de împrumut, în detrimentul consumatorului.** Astfel, în condițiile în care profesionistul nu a respectat cerința de transparență față de consumator, **aceste clauze par să pună în sarcina consumatorului un risc disproporționat în raport cu prestațiile primite și cu suma împrumutată**, deoarece aplicarea lor are drept consecință faptul că consumatorul trebuie să suporte costul evoluției cursurilor de schimb la termen.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

Textul integral al hotărârilor ([C-609/19](#) și [C-776/19](#)) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106